

Foto: Fairtrade MAPPP

Masės balansas: „Fairtrade“ pagal ES miškų naikinimo reglamentą

FAIRTRADE

Bendrai finansuoja
Europos Sąjunga

**Aktualu labai mažiems, mažiems ir
vidutiniams bei dideliems veiklos
vykdytojams**

paskutinis atnaujinimas: 16.4.2026

Masės balansas pagal EUDR

EUDR draudžia maišyti produktus, kurie nėra susiję su miškų naikinimu, su produktais, kurie kelia miškų naikinimo riziką arba kurių kilmės negalima patikrinti (žr. 1.4 DUK).

Todėl, siekdamas laikytis EUDR, įmonės turi užtikrinti, kad produktai ir žaliavos, kurie nėra susiję su miškų naikinimu, būtų atskirti nuo bet kokių produktų ar medžiagų, kurių negalima įrodyti kaip nesusijusių su miškų naikinimu, visoje tiekimo grandinėje.

Kada maišymas leidžiamas pagal EUDR?

EUDR leidžia maišyti tik tuo atveju, jei visi susiję produktai ir (arba) žaliavos yra akivaizdžiai nesusijusios su miškų naikinimu. Tai reiškia, kad pagal EUDR vienintelė leidžiama „masės balanso“ forma yra su miškų naikinimu nesusijusio produkto / medžiagos maišymas su kitu su miškų naikinimu nesusijusiu produktu / medžiaga.

Svarbu: tokiais atvejais įmonės privalo pateikti išsamius išsamaus patikrinimo dokumentus ir atitikties įrodymus kiekvienam produktui ir kiekvienai gamybos vietai.

EUDR DUK 1.24: „Pavyzdžiui, didelė sojos siunta, surinkta iš kelių šimtų sklypų keliose šalyse, turėtų būti pateikiama kartu su išsamaus patikrinimo ataskaita, kurioje būtų nurodytos visos susijusios gamybos šalys ir kiekvieno žemės sklypo, iš kurio buvo surinkta siunta, geografinė vieta.“

Masės balanso kakava: sektoriaus praktikos

Kakavos pramonei pirmiausia būdingas masės balanso tiekimo modelis, kuris yra būtinas maišymui. Praktikoje šis maišymas paprastai vyksta po to, kai kakava įvežama į ES, ir perdirbimo arba gamybos etapuose.

Papildoma informacija:
kakava

EUDR DUK (2025 m. balandžio mėn.)

1.4: Reglamente reikalaujama, kad visiems į taikymo sritį patenkantiems produktams naudojamos biržos prekės būtų atsekamos iki žemės sklypo.

Masės balanso kilmės grandinės, leidžiančios bet kuriame tiekimo grandinės etape maišyti biržos prekes, kurios nėra susijusios su miškų naikinimu, su nežinomos kilmės prekėmis arba su prekėmis, susijusiomis su miškų naikinimu, pagal reglamentą neleidžiamos, nes jos negarantuoja, kad ES rinkai pateikiamos arba eksportuojamos prekės nėra susijusios su miškų naikinimu.

Todėl į ES rinką pateikiamos arba eksportuojamos biržos prekės turi būti atskirtos nuo nežinomos kilmės biržos prekių arba nuo su miškų naikinimu susijusių biržos prekių kiekviename tiekimo grandinės etape.

1.5: Jei identifikavimo ir atskyrimo atlikti neįmanoma, pavyzdžiui, dėl to, kad reikalavimų neatitinkantys produktai buvo sumaišyti su kitais, visas atitinkamas produktas yra neatitinkantis reikalavimų.

Kaip „Fairtrade“ remia įmones?

Geografinės vietos duomenys iš „Fairtrade“ gamintojų, dalyvaujančių masės balanso tiekimo grandinėse, laikantis „Fairtrade“ standartų

„Fairtrade“ standartai: užtikrinama, kad geografinės vietos duomenims būtų taikomas miškų naikinimo rizikos vertinimas.

Tiekimo grandinės atsekamumo ekspertizė ir pagalba

Ar „Fairtrade“ masės balanso kakava vis dar gali būti tiekiama pagal EUDR?

„Fairtrade“ sistemoje masės balansas yra atsekamumo sistema, leidžianti maišyti „Fairtrade“ sertifikuotus ir nesertifikuotus ingredientus tiekimo grandinėje, su sąlyga, kad kiekvienam produktui, parduotam vartotojų rinkoje kaip „Fairtrade“, atitinkamą kiekį gamintojai pardavė pagal „Fairtrade“ sąlygas.

Šis metodas padeda:

- padidinti ūkininkų pardavimo galimybes, sudarant sąlygas įmonėms didinti savo įsipareigojimą taikyti sąžiningos prekybos tiekimo principus (pvz., vengiant pernelyg didelių segregacijos išlaidų)
- suteikti vartotojams pasitikėjimo, kad parduodamų sertifikuotų ingredientų kiekis atitinka sertifikuotų ūkininkų iš pradžių pagamintą kiekį.

Toks masės balanso metodas gali atitikti EUDR reikalavimus, jei „Fairtrade“ medžiagos nėra maišomos su medžiagomis, kurios nėra susijusios su miškų naikinimu, arba su nežinomos kilmės medžiagomis.

„Fairtrade“ atsekamumo modeliai

„Fairtrade“ skiria skirtingus atsekamumo lygius, kurie taip pat atsispindi jos ženklavimo sistemoje:

Išsaugota tapatybė (IP)

- Visiškas atsekamumas iki konkrečios gamintojų organizacijos ir žemės sklypo
- Savanoriškas pagal „Fairtrade“ standartus
- Taikoma tik ribotam skaičiui produktų

Atskirtas

- Sertifikuoti produktai visoje tiekimo grandinėje fiziškai atskirti nuo nesertifikuotų produktų.

Masės balansas

- Sertifikuoti ir nesertifikuoti produktai gali būti maišomi
- Reikalingas griežtas sertifikuotų kiekių stebėjimas ir apskaita

Atitiktis EUDR nereikalauja pereiti nuo masės balanso prie „Identity Preserved“ ar atskyrimo modelio. Atsižvelgiant į tai, kad pagal EUDR renkami visų susijusių kilmės vietų geografinės vietos duomenys, „Fairtrade“ masės balanso modelį galima ir toliau taikyti. Visiškas produkto tapatumo išsaugojimas nėra būtinas, jei užtikrinama, kad kilmė nėra susijusi su miškų naikinimu.

Svarbiausios išvados

Draudžiama maišyti reikalavimus atitinkančius ir neatitinkančius gaminius ar medžiagas, nes dėl to visas gaminyš nebeatitiks reikalavimų.

Atskyrimas, tiek fizinis, tiek skaitmeninis, yra būtinas siekiant užtikrinti atitiktį EUDR.

Produktai ar medžiagos iš skirtingų šaltinių gali būti maišomi tik tuo atveju, jei visi jie atitinka EUDR reikalavimus; tokiais atvejais turi būti renkama išsamaus patikrinimo informacija apie kiekvieną produktą ir gamybos vietą.

„Fairtrade“ gali padėti įmonėms spręsti atsekamumo reikalavimų klausimus ir spręsti susijusius klausimus.

**EUDR parengtis su
„Fairtrade“**

Ar tai jums naudinga?
Praneškite mums!
eudrsupport@fairtrade.fi

